

ОШ „Десанка Максимовић" Катун
18 225 Катун, Алексинац

**ПРАВИЛНИК
О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ**

Катун, Алексинац, јануар 2026.

На основу члана 119. став 1. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 88/2017, 27/2018-др. закони, 10/2019, 6/2020, 129/2021, 92/2023 и 19/2025), и на основу члана 3. и члана 14. став 1. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС", бр. 35/2023) и на основу члана 70 Статута школе, Школски одбор, ОШ "Десанка Максимовић" Катун, дел. број 02-1035 од 06.06.2025. године, на седници одржаној _____ 29.01.2026 _____ године, донео је

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ.

Овим Правилником уређује се:

- I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ
- II ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ
- III ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД
- IV ПРВА ПОМОЋ И СПАСАВАЊЕ
- V ОБАВЕЗЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ, САРАДЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊА
- VI ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ПОСЛОДАВЦА
- VII ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ
- VIII НАБАВКА, ИЗДАВАЊЕ И РАСХОДОВАЊЕ СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ
- IX ПРЕГЛЕД, ИСПИТИВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ИНСТАЛАЦИЈЕ, ОПРЕМЕ ЗА РАД И ИСПИТИВАЊЕ УСЛОВА РАДНЕ ОКОЛИНЕ
- X ЗАШТИТА ЖЕНА
- XI ЗАШТИТА МАЛОЛЕТНИКА
- XII ЗАШТИТА РАДНИКА СА УМАЊЕНИМ РАДНИМ СПОСОБНОСТИМА
- XIII ОСИГУРАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ
- XIV ЗАВРШНА ОДРЕДБА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Правилником о безбедности и здрављу на раду утврђују се права, обавезе и одговорности, задаци, послови, активности, мере и средства за спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду, као саставни део организације рада и радног процеса, ради спречавања повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом.

Члан 2.

Ради обезбеђења свог физичког интегритета, здравља и личне сигурности на раду, запослени, изабрана и постављена лица, имају право, дужност и одговорности да применом прописаних и признатих мера безбедности и здравља на раду, остварују безбедне услове рада као и да се придржавају прописаних мера и норматива безбедности и здравља на раду.

Безбедни услови рада остварују се превентивно применом савремених, техничких, ергономских, здравствених, образовних, социјалних, организационих и других мера и средстава за отклањања ризика од повређивања и оштећења здравља запослених, и то:

1. да се радна околина пројектује, изграђује и одржава тако да се рад обавља према природи посла, применом мера безбедности и здравља од опасности по живот и здравље запосленог;
2. да се радни услови прилагоде физичким и психичким особинама и способностима запосленог, а технологија и организација рада постави тако да да радник обавља послове у оптималном расположењу;
3. да електричне инсталације буду пројектоване, изведене и одржаване у складу са техничким прописима, СРПС стандардима и прописима о безбедности и здрављу на раду, на начин који обезбеђује одговарајућу сигурност запосленог;
4. да у радним и помоћним просторијама, односно на местима рада хемијске, физичке и билошке штетности не буду изнад дозвољених граница, а микроклима и осветљење у складу са прописаним нормативима, техничким мерама, СРПС стандардима и прописима о безбедности и здрављу на раду за делатност која се обавља у тим просторијама и на тим радним местима;
5. да опрема за рад и друга техничка средства буду пројектована, постављена и употребљавана на начин који обезбеђује одговарајућу сигурност запосленог;
6. да се средства и опрема личне заштите на раду употребљавају само када не постоји могућност примене других одговарајућих мера безбедности и здравља на раду.

Члан 3.

Право на безбедност и здравље на раду имају запослени и лица која се по било којем основу налазе у радној околини ради обављања одређених послова, ако је о њиховом присуству упознат послодавац.

Члан 4.

У школи се могу користити, односно набавити, ставити на располагање и употребу само она средства за рад, радне и помоћне просторије са припадајућим инсталацијама, средства и опрема личне заштите на раду која су израђена односно одговарају прописима безбедности и здравља на раду, СРПС стандардима или техничким нормативима и ако се редовно одржавају у исправном стању.

Члан 5.

Произвођач средства за рад односно испоручилац у складу са важећим прописима доставља: упутство за употребу и безбедан рад, упутство за одржавање, прописану јавну исправу и резултате испитивања средства за рад којом се доказује да су примењене мере безбедности и здравља на раду.

Члан 6.

Ако опрема за рад, средства и опрема за личну заштиту на раду или опасна материја нема прописану документацију битну за отклањање ризика, послодавац је дужан да ту документацију прибави од правног лица регистрованог за контролу квалитета.

Коришћење и одржавање технолошког процеса рада са својом припадајућом опремом за рад, у циљу безбедног рада запослених мора бити усклађено са прописаним мерама и нормативима за делатност која се обавља на радним местима.

Средствима за рад у смислу овог Правилника сматра се опрема за рад која се користи у школи и електричне инсталације као део објеката у функцији одвијања процеса рада.

Преглед, испитивање и одржавање опреме ии средстава за рад врши се на начин и у роковима утврђеним Законом, упутством произвођача, техничким прописима и одговарајућим стандардима.

Одржавање средстава за рад могу да врше за то одређена и стручна лица која имају лиценцу за обављање таквих послова.

II ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ НА РАДУ

Члан 7.

На основу чл. 15, тачка 1, Закона о безбедности и здравља на раду ("Сл. гласник РС", бр. 35/2023) послодавац је дужан да актом у писменој форми одреди лице за безбедност и здравље на раду.

Члан 8.

Лице за безбедност и здравље на раду обавља послове у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС", бр. 35/2023), а нарочито:

- 1) спроводи и учествује у поступку процене ризика;
- 2) учествује у изради програма обуке запослених за безбедан и здрав рад, програма обуке представника запослених и програма обуке руководиоца;
- 3) врши контролу и даје предлоге послодавцу у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, хемијских материја и личне заштитне опреме;
- 4) учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
- 5) организује превентивна и периодична испитивања услова радне средине;
- 6) организује превентивне и периодичне прегледе и провере опреме за рад и прегледе и испитивања електричних и громобранских инсталација;

7) предлага мере за побољшање услова рада, нарочито на радним местима са повећаним ризиком;

8) прати и контролише примену мера безбедности и здравља на раду у складу са организацијом послова безбедности и здравља на раду код послодавца;

9) прати стање у вези са повредама на раду и професионалним болестима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;

10) организује и спроводи обуку:

(1) запослених и других лица у складу са овим законом,

(2) представника запослених,

(3) руководилаца;

11) припрема упутства за безбедан и здрав рад и контролише њихову примену;

12) забрањује рад на радном месту или употребу средства за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог и обуставља рад на опреми за рад до отклањања уочених недостатака приликом прегледа и провере опреме за рад из члана 15. став 4. овог закона;

13) организује лекарске прегледе запослених;

14) сарађује и координира рад са здравственом установом која обавља делатност медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду;

15) сарађује са представницима запослених и Одбором за безбедност и здравље на раду по свим питањима у области безбедности и здравља на раду код послодавца;

16) води евиденције у области безбедности и здравља на раду код послодавца;

17) прати промену прописа и врши усклађивање аката послодавца, прати стандарде и технички напредак у области безбедности и здравља на раду.

Члан 9.

Лице за безбедност и здравље на раду:

- Обавештава запослене и представнике запослених о увођењу нових технологија и средстава за рад, као и опасностима од повреда и оштећења здравља који настају његовим увођењем, односно у таквим случајевима доноси одговарајућа упутства за безбедан рад;
- Одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено, а потом и у писменој форми пријављује надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду,

повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три узастопна радна дана, или опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених;

III ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД

Члан 10.

Послодавац је дужан да обезбеди да сваки запослени буде оспособљен за здрав рад, заштићен од повређивања и здравствених оштећења и теоријски као и практично, обучен за рад на одређеном радном месту.

Лице за безбедност и здравље на раду код послодавца, је дужно да запосленог у току оспособљавања за безбедан и здрав рад упозна са свим врстама ризика на радном месту и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са актом о процени ризика.

Члан 11.

Оспособљавање за безбедан рад се врши у току радног времена, а трошкове оспособљавања не може сносити запослени.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад врши се теоретски и практично у складу са Програмом оспособљавања запослених за безбедан и здрав рад.

Провера теоретске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту, путем тестирања.

Оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад мора бити прилагођено према специфичностима радног места.

Члан 12.

Оспособљавање запосленог за безбедан рад врши се:

- Приликом пријема на рад,
- Приликом значајних промена у технолошком поступку, увођењу нове технологије или распоређивања запосленог на друге послове и радне задатке који се битно разликују од претходних,
- Приликом увођења нове или промене постојеће опреме за рад.

Члан 13.

Сваки новопримљени запослени, без обзира на степен стручности, занимање и радно искуство, не може се распоредити на послове ако претходно није теоријски и практично оспособљен за безбедан рад. Распоређивање запосленог на друге послове и радне задатке, такође се не сме извршити уколико запослени није претходно оспособљен за безбедан и здрав рад.

Члан 14.

Теоријски и практично оспособљавање запосленог за безбедан и здрав рад мора бити прилагођено специфичностима његовог радног места, технологији, занимању и стручним квалификацијама запосленог, да обухвата све видове безбедности и здравља у конкретним условима рада и да обезбеђује стручно, теоретско и практично оспособљавање запосленог за безбедан и здрав рад.

Члан 15.

Периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком врше се најкасније у року од једне године од дана претходне провере, а на осталим радним местима најкасније у року од три године од дана претходне провере.

Члан 16.

По завршеној обуци врши се провера теоријске и практичне оспособљености запослених за безбедан и здрав рад на радним местима и формира прописна евиденција према Закону, на обрасцу 6 (члан 8. Правилника о евиденцијама у области безбедности и здравља на раду „Сл.гл. РС” бр.62/07 и 102/2015).

IV ПРВА ПОМОЋ И СПАСАВАЊЕ

Члан 17.

Послодавац је дужан да обезбеди пружање прве помоћи, као и да оспособи одговарајући број запослених на пружање прве помоћи, спасавање и евакуацију у случају опасности.

За пружање прве помоћи морају бити оспособљени руководиоци, као и најмање 2% од укупног броја извршилаца у једној радној смени или локацијски одвојеној јединици, за основно или напредно оспособљавање за пружање прве помоћи у зависности од процењених ризика и послодавац је у обавези да поседује комплет санитетског материјала за пружање прве помоћи у складу са Правилником о начину пружања прве помоћи, врсти средстава и опреме који морају бити обезбеђени на радном месту, начину и роковима оспособљавања запослених за пружање прве помоћи (Сл. Гласник РС", бр. 109/16).

Оспособљавање запослених из прве помоћи врши се сваких пет година.

Према члану 7 поменутог Правилника послодавац је дужан да обезбеди зидни ормарић или преносиву торбу за пружање прве помоћи у радним просторијама и просторима намењеним за рад на отвореном који су довољни до 20 запослених.

Члан 18.

Ради пружања прве помоћи запосленима, у радној околини се поставља ормарић опремљен прописаним санитетским материјалом за указивање прве помоћи.

Ормарић за прву помоћ мора бити постављен на видном и лако приступачном месту, а на предњој страни обележен знаком црвеног крста.

V ОБАВЕЗЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ, САРАДЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊА

Члан 19.

Послодавац је дужан да води и чува прописану евиденцију према Закону о безбедности и здрављу на раду („Сл. Гласник РС”, бр. 35/2023).

Послодавац је дужан да води и чува евиденције о:

- 1) радним местима са повећаним ризиком;
- 2) запосленима распоређеним на радна места са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених распоређених на та радна места;
- 3) повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом;
- 4) запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;
- 5) опасним материјама које користи у току рада;
- 6) извршеним испитивањима услова радне околине;
- 7) извршеним прегледима и проверама опреме за рад;
- 8) пријавама из члана 24. овог правилника;
- 9) издатим средствима и опреми за личну заштиту на раду;
- 10) извршеним лекарским прегледима запослених у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду.

Члан 20.

Издавање дозволе за рад

На основу члана 27 Закона о безбедности и здравља на раду („Сл. Гласник РС”, бр. 35/2023) послодавац је дужан да, пре почетка извођења радова на висини, у дубини, у скученом простору, у простору са потенцијално експлозивним атмосферама, на енергетском објекту, при коришћењу опасне хемијске материје, рад у зонама у којима је присутна озбиљна, неизбежна или непосредна опасност или штетност која може да угрози здравље запосленог, обезбеди издавање дозволе за рад.

Пријава повреде на раду и професионалне болести

Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од пет радних дана од дана настанка, усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада лаку повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три дана.

Послодавац је дужан да, најкасније у року од пет дана од дана достављања мишљења здравствене установе која је утврдила професионалну болест пријави надлежној инспекцији рада професионалну болест.

Извештај о повреди на раду и професионалном обољењу који се догоде на радном месту, послодавац је дужан да достави запосленом који је претрпео повреду, односно код кога је утврђено професионално обољење и организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање.

VI ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ О БЕЗБЕДНОСТИ И ДРАВЉУ НА РАДУ

Члан 21.

Процес рада се мора организовати тако да се запосленом обезбеђује рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене превентивне мере безбедности и здравља на раду, пре почетка рада запосленог, у току рада, као и код сваке измене технолошког поступка, избором радних и производних метода којима се обезбеђује највећа могућа безбедност и заштита здравља на раду, у чему су сви у хијерархијском ланцу одговорности непосредно одговорни.

1. Обавезе послодавца - Директора

Члан 22.

Остварујући функцију руковођења процесом рада и целокупним пословањем, послодавац је одговоран за спровођење мера и норматива безбедности и здравља на раду и унапређивање безбедности и здравља на раду.

Послодавац организује послове за безбедност и здравље на раду, одобрава и доноси акта из ове области и прати њихово извршавање.

Послодавац је дужан да обезбеди запосленом рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере којима се обезбеђује највећа могућа безбедност и заштита здравља на раду, заснована на примени прописа у области безбедности и здравља на раду, радног права, техничких прописа и стандарда, прописа у области здравствене заштите, хигијене рада, здравственог, пензијског и инвалидског осигурања.

Приликом рада од куће и рада на даљину послодавац је дужан да обезбеди безбедност и здравље на раду у сарадњи са запосленим, при чему је послодавац дужан да утврди услове за безбедан и здрав рад, средства за рад издата од стране послодавца, да дефинише радни процес у вези са извршењем послова за које је запослени задужен и пропише превентивне мере за безбедан и здрав рад.

Члан 23.

Послодавац има право и одговорност:

1. да обезбеђује спровођење Закона о безбедности и здрављу на раду,
2. да забрани рад са средствима за рад или опремом чији рад може да угрози безбедност запосленог на раду, да нареди предузимање посебних мера безбедности и здравља на раду,
3. друга права утврђена Законом и општим актом,

4. за обезбеђење услова рада, опште и посебне безбедности и здравља запосленог и распоређивања запосленог на место на коме су спроведене мере безбедности и здравља на раду,
5. за примену општих и посебних прописа о безбедности и здрављу на раду, упутства за сигуран и безбедан рад и прописане технологије и организације рада,
6. за исправност средстава за рад, заштитних направа на њима и контролу исправности опреме и алата,
7. да у случају неисправности средстава за рад, које угрожавају живот или здравље запосленог, обустави рад док се неисправности не исправе,
8. да забрани рад и покрене поступак против запосленог који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду, и не користи заштитне направе, средства личне безбедности и здравља на раду и личну заштитну опрему и одбије да поступи по упутству за безбедан рад,
9. да уклони све недостатке у спровођењу мера и норматива безбедности и здравља на раду које утврди инспектор рада,
10. да се за време рада на ужива алкохол и да радник који је под дејством алкохола буде удаљен са рада.
11. Обавезан је посебно:
12. да омогући спровођење периодичних прегледа и испитивање опреме за рад и услова радне околине,
13. да омогући претходне и периодичне лекарске прегледе запосленима који раде на пословима са повећаним ризиком,
14. да омогући претходне и периодичне лекарске прегледе запосленима у складу са прописима о безбедности и здравља на раду,
15. да обезбеди присуство запосленог приликом теоријског и практичног оспособљавања за безбедан и здрав рад,
16. да обустави рад или вођење радне операције, када због тога што нису примењене мере безбедности и здравља на раду постоји непосредна опасност по живот и здравље запосленог и да предузме мере да се ова опасност у најкраћем року отклони,
17. да за новопримљене раднике обезбеди теоријско и практично оспособљавање за безбедан и здрав рад,
18. да одмах пријави сваку смртну, тежу или колективну повреду на раду, а место несреће обезбеди и дужан је да такав случај пријави усмено и писмено надлежној инспекцији рада
19. за реализацију решења инспектора рада односно другог органа надзора о стању безбедности и здравља на раду
20. за спровђење свих прописа о безбедности и здрављу на раду, закона, општих аката о безбедности и здравља на раду
21. за обезбеђење услова рада и средстава личне безбедности и здравља на раду и заштитне опреме.

Послодавац има право да упозори запосленог, изрекне казну и донесе решење о престанку радног односа запосленом који се не придржава обавеза и одговорности у области безбедности и здравља на раду, а посебно у случајевима када деловање запосленог изазове ризик или има за последицу угрожавање безбедности и здравља запослених и његову личну безбедност и здравље.

Послодавац се не ослобађа обавеза и одговорности у вези са применом мера безбедности и здравља на раду одређивањем другог лица или преношењем својих обавеза и одговорности на друго лице.

2. Руководиоци служби

1. Непосредно учествује и сарађује у проналажењу техничких и других решења у циљу спречавања повреда на раду и обољења запослених, нарочито при обављању послова на терену,
2. Предузме одговарајуће мере за отклањање недостатака, о којима су обавештени од стране запослених,
3. Учествује у конципирању организације и извршавања послова, као и уређивања места рада (распоред запослених на послове према њиховим стручним, здравственим и другим способностима),
4. Буде упознат са стањем мера безбедности и заштите здравља на раду у организационој јединици,
5. Учествује у избору опреме за рад и других средстава при набавци истих и инструктира запослене за рад са новом опремом,
6. Учествује у изради потребних писаних процедура, упутстава за безбедан рад, обавештења, ознака и др.,
7. Одмах забрани рад и искључи из употребе опрему за рад, средства личне заштите и др., ако су неисправни и тиме угрожавају живот и здравље запослених,
8. Контролише извршење послова и радних задатака на безбедан начин, као и наменску и правилну употребу опреме за рад, средства личне заштите и др.,
9. Води рачуна о безбедности запослених одговарајућим средствима личне заштите,
10. Буде упознат са налазима надлежне инспекције рада, као и са стручним налазима о испитивањима услова радне околине и да у вези са тим предузме неопходне мере,
11. Распореди запосленог који је оспособљен за безбедан и здрав рад и који испуњава и друге услове на самостално обављање послова,
12. Својим сазнањима и искуством допринесе безбеднијем обављању послова запослених, пренесе их запосленима,
13. И друга права и обавезе у складу са законским прописима и овим правилником.

VII ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 25.

Запослени има право и обавезу да се пре првог распоређивања на послове и радне задатке као и при значајним променама технологије, услова рада и др., упозна са штетностима и опасностима у вези са радом, технолошким процесом и организацијом рада на радном месту, условима рада мерама и средствима безбедности и здравља на раду, са организацијом и функционисањем безбедности и здравља на раду и другим питањима значајним за његову личну сигурност и сигурност других запослених на раду у фирми. Запослени је дужан да у току рада а нарочито при значајним променама

технологије, услова рада, доквалификује и стручно оспособљава, употпуњава и усавршава своја знања за безбедан и здрав рад.

Члан 26.

Запослени има право на услове рада који одговарају прописаним мерама и нормативима безбедности здравља на раду, за врсту технологије која се одвија. Услови рада се односе, пре свега, на уређење радних и помоћних просторија, температуру, влажност и брзину струјања ваздуха, осветљење, буку и друге елементе од утицаја на општу сигурност запосленог на раду и његово здравствено стање.

Запослени је дужан да обавести послодавца о испуњености услова потребних за безбедан и здрав рад, као и да благовремено обавести послодавца о свакој накнадној промени услова приликом рада од куће.

Члан 27.

Запослени има право да ради само на оним средствима за рад која су израђена у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду и која су снабдевена заштитним направама које искључују могућност повређивања и разбољевања лица.

Члан 28.

Запослени има право на организовану здравствену заштиту, пружање прве помоћи и организовано спасавање у случају несреће на раду или наглог обољења.

Члан 29.

Запослени коме прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере и нормативи безбедности и здравља на раду, има право да одбије да ради на том послу све док се не спроведу прописане мере и нормативи за безбедан и здрав рад.

Члан 30.

У случају да је поступак запосленог оправдан, морају се одмах предузети мере од стране послодавца за отклањање уочене опасности по живот и здравље, а радник за то време буде распоређен на друго радно место.

Члан 31.

Када запослени одбија да ради а послодавац сматра да поступак није оправдан, дужан је да одмах извести надлежну Инспекцију рада која решава настали спор.

Члан 32.

Запослени има право да од свог послодавца захтева спровођење прописаних мера и норматива за безбедан и здрав рад.

Члан 33.

Запослени је дужан да пре почетка рада провери исправност опреме за рад; исправност средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Члан 34.

Средства за рад, простор на коме се обављају послови и радни задаци, запослени је дужан да уредно одржава. Запослени је дужан да демонтиране делове складира на начин који гарантује његову сигурност и сигурност осталих лица која се налазе у околини.

Члан 35.

Запослени је дужан да своје послове и радне задатке обавља са пуном пажњом ради безбедности свог живота и здравља као и живота и здравља лица у радној околини.

Члан 36.

Запослени је дужан да послодавцу одмах пријави запажене недостатке по питању безбедности и здравља на раду и има право да да предлог мера за њихово отклањање.

Члан 37.

Запослени који ради на пословима и радним задацима са повећаним ризиком дужан је да се одазове на упут за периодичан преглед.

Члан 38.

Запослени који болује од болести која се без пријаве тешко може препознати или утврдити као и здравствене недостатке који би у току рада могли да представљају опасност по њега или околину, дужан је да о томе обавести послодавца.

Члан 39.

Сваки запослени у свом делокругу рада, одговоран је за спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду.

Запослени који се не придржава прописаних мера безбедности и здравља на раду чини повреду радне обавезе.

Члан 40.

Повреде радне обавезе запосленог, из области безбедности и здравља на раду су:

- ако дође на посао под дејством алкохола или других опојних средстава, због којих представља ризик по безбедност и здравље запослених и његову личну безбедност и здравље;
- ако одбија да обустави рад или коришћење средства и уређаја за рад када му то наложи непосредни руководиоца или лице за безбедност и здравље на раду у случају када постоји озбиљна могућност да може наступити опасност по безбедност и здравље запосленог или других запослених;

- ако послове на радном месту обавља супротно од начина утврђеног у упутству за безбедан рад за то радно место;
- ако не употребљава или на непрописан начин употребљава прописана лична заштитна средства за то радно место;
- ако користи неисправна средства и опрему за рад, инсталације и лична заштитна средства или није пријавио њихову неисправност, а зна или је могао да зна да су неисправна и да њихова употреба може изазвати опасност по безбедност и здравље запослених и његову личну безбедност и здравље.

Члан 41.

Неизвршавање обавеза из области безбедности и здравља на раду као и других прописаних мера, норматива безбедности и здравља на раду и упутства за сигуран и безбедан рад, представља прекршај и повреду радне обавезе.

VIII НАБАВКА, ИЗДАВАЊЕ И РАСХОДОВАЊЕ СРЕДСТАВА И ОПРЕМЕ ЗА ЛИЧНУ ЗАШТИТУ НА РАДУ

Члан 42.

Право на коришћење средстава и опреме личне заштите на раду запослени стиче ступањем на рад односно распоређивањем на послове и радне задатке за које је прописана употреба личне заштите опреме на раду.

Члан 43.

Запослени је обавезан да у току рада користи опрему личне заштите на раду. Запослени који средства и опрему личне заштите на раду не користи или са њима пажљиво не рукује, чини прекршај и повреду радне обавезе.

Члан 44.

Запослени је обавезан да у току рада користи опрему личне заштите на раду. Запослени који средства и опрему личне заштите на раду не користи или са њима пажљиво не рукује, чини прекршај и повреду радне обавезе.

Члан 45.

Средства и опрема личне заштите на раду морају се чувати у складу са упутством произвођача и на начин који омогућује њихову функционалност.

Члан. 46.

Запослени радници добијају основна средства и опрему личне заштите на раду примерена пословима на које су распоређени и према акту о процени ризика. Средства и опрема личне заштите на раду дају се запосленима у прописаним роковима или пре истека прописаног рока, ако исто изгуби употребну вредност због услова у којима се користи или из других разлога.

IX ПРЕГЛЕД, ИСПИТИВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ ЕЛЕКТРИЧНЕ ИНСТАЛАЦИЈЕ И ИСПИТИВАЊЕ УСЛОВА РАДНЕ ОКОЛИНЕ

Електричне инсталације

Члан 47.

У циљу обезбеђења услова за примену мера за безбедност и здравље на раду од опасног дејства електричне струје утврђених Правилником о општим мерама заштите на раду од опасног дејства електричне струје у објектима намењеним за рад, радним просторијама и на радилиштима, врши се преглед и испитивање електричних инсталација.

Члан 48.

Преглед и испитивање електричних инсталација према Правилнику о техничким нормативима за електричне инсталације ниског напона ("Сл.гласник РС" бр.47/12, 84/12 и 106/12), Правилник о општим мерама заштите на раду од опасног дејства електричне струје у објектима намењених за рад, радним просторијама и радилиштима ("Сл.гласник СРС" бр.21/89) и СРПС Н.Б.774 Електричне инсталације ниског напона.

Послодавац је у обавези да изврши поновно испитивање ел.инсталација након сваке реконструкције или хаварије и периодично доношењем Одлуке о периодичном испитивању електричних инсталација.

Члан 49.

За обављање прегледа и испитивања електричних инсталација ангажује се овлашћена стручна установа са лиценцом. Преглед и испитивања врши се у присуству послодавца. На основу прегледа и испитивања, стручна установа је дужна да послодавцу достави стручни налаз који треба да садржи оцену резултата испитивања односно мерења и закључке са предлогом мера за усаглашавање стања заштите са прописима.

Испитивања услова радне околине

Члан 50.

Превентивним и периодичним испитивањима радне околине проверавају се на радном месту и у радној околини примењене мере безбедности и здравља на раду, према Правилнику о поступку прегледа и испитивања опреме за рад и испитивања услова радне околине („Сл. гласник РС” бр. 15/2023).

Испитивање микроклиме

Члан 51.

Испитивање микроклиме врши се на радним местима и у радној околини у којој се обавља процес рада, односно у којој се запослени крећу или задржавају дуже од два сата у току радне смене.

Члан 52.

Испитивања микроклиме врше се у летњем и зимском периоду, а не врше се у просторијама у којима технолошки поступак условљава одређене климатске услове. Испитивања микроклиме у летњем периоду врши се када је спољна температура изнад 25° C, а у зимском када је спољна температура испод 5° C.

Испитивање осветљености

Члан 53.

Испитивање осветљености врши се на радном месту и у радној околини при нормалном коришћењу светлосних извора (природни и вештачки).

Постојеће светлосне изворе треба одржавати увек у исправном стању.

Превентивна испитивања услова радне околине обављају се у року од шест месеци од почетка радног процеса, односно технолошког процеса, реконструкције објекта у ком се обавља радни процес (уређаја за грејање, вентилацију или климатизацију и сл.) или замене техничких капацитета којима се мењају услови рада.

Члан 54.

Периодична испитивања услова радне околине обављају се на радном месту и у радној околини у року од три године од дана претходног испитивања.

Преглед и испитивања врши правно лице са лиценцом и издаје стручни налаз.

X ЗАШТИТА ЖЕНА

Члан 55.

Овим Правилником утврђују се безбедни и здрави услови за рад жена, трудница и дојиља које послодавац запошљава, ако задовољавају опште услове за заснивање радног односа из делатности.

Члан 56.

За време трудноће жена не сме обављати послове ватрогасаца, послове који се обављају на висини, послове у неповољној микроклими, послове у буци и вибрацијама, послове на повишеном атмосферском притиску и послове где постоје биолошки вируси.

Члан 57.

За време дојења детета жена не сме обављати послове при којима је изложена прашини, диму и парама, као и пестицидима.

Члан 58.

Уколико лекар специјалиста медицине рада утврди да радно место где ради трудница, односно дојилја, угрожава њено здравствено стање, односно здравствено стање детета, послодавац је дужан да премести радницу на друго радно место.

Члан 59.

Мајка или отац детета имају право на скраћено радно време ради неге детета којем је потребна појачана нега и брига.

Поступак стицања права регулише се правилником о раду и правом на скраћено радно време.

XI ЗАШТИТА МАЛОЛЕТНИКА

Члан 60.

Малолетником се сматра особа од 15 до 18 година старости.

Члан 61.

Малолетник се не може распоредити на послове који могу угрозити његово здравље и развој.

Малолетник се не може запослити на пословима који су одређени као радна места са повећаним ризиком.

Члан 62.

Ако уговором о раду није другачије утврђено, малолетник је обавезан да ради у другом месту рада, на удаљености која у редовном радном времену не изискује путовање дуже од 10 сати дневно, узимајући у обзир радно време и могућности доласка и одласка с посла и превоз у јавном саобраћају.

Малолетник мора да да писмену сагласност за распоред рада у другом месту.

Члан 63.

Забрањен је рад малолетника ноћу и прековремени рад.

Члан 64.

Здравствени преглед малолетника обавља се при заснивању радног односа и надаље сваких шест месеци рада малолетника, а пре када оцени лекар медицине рада.

XII ЗАШТИТА РАДНИКА СА УМАЊЕНИМ РАДНИМ СПОСОБНОСТИМА

Члан 65.

Запосленим са умањеним радним способностима сматрају се запослени чија је радна способност умањена због старости, инвалидности, професионалних и других болести.

Надлежни здравствени орган оцењује постојање умањене радне способности.

Члан 66.

Послодавац може запослити радника са инвалидитетом, односно са смањеном радном способношћу на радним местима предвиђеним у складу са важећим законским прописима.

XIII ОСИГУРАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 67.

Послодавац је дужан да запосленог осигура од повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом, на терет средстава послодавца, под истим условима за све запослене, ради обезбеђивања накнаде штете на основу члана 67 Закона о безбедности и здравља на раду („Сл. Гласник РС”, бр. 35/2023).

XIV ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Члан 68.

.

Измене и допуне Правилника врши се на исти начин и по истом поступку који је предвиђен за његово доношење.

Члан 69.

За случајеве који нису регулисани овим Правилником или је у међувремену дошло до измене законских прописа, примењиваће се важећи прописи из области безбедности и здравља на раду.

Члан 70.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о безбедности и здравље на раду број:____02-679_____ од____08.05.2024_____ године.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Правилник о безбедности и здравље на раду је заведен под деловодним бројем 02-138_од 29.01.2026 2026. године, објављен је на огласној табли Школе дана 29.01.2026. године, а ступио је на снагу дана 05.02. 2026. године.

ПРЕДСЕДНИК ШКОЛСКОГ ОДБОРА

Јована Стојковић

Секретар школе
Александра Кованџић
